

İSTANBUL 1. KONUT KURULTAYI - SUNUŞ

Birleşmiş Milletler, 25-27 Eylül 2015 tarihinde “Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi” başlıklı belgeyi ve bu kapsamda 2030 yılı için 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefini (Sustainable Development Goals - SDGs) kabul etmiştir. Türkiye’nin de imza koyduğu bu belge ile 2030 yılına kadar, dünyada aşırı yoksulluğu sona erdirmek, eşitsizlik ve adaletsizlikle mücadele etmek ve iklim değişikliğini düzeltmek hedeflenmektedir. Bu 17 hedef ve bağlı 169 alt hedefin, insan odaklı, dönüştürücü, evrensel ve bütünlük nitelikler taşıması ilkesi benimsenmiştir. Hedefler arasında yer alan “11. Sürdürülebilir Şehir ve Yaşam Alanları” hedefinin ana bileşenlerinden biri de “2030 yılına kadar; herkesin yeterli, güvenli ve ekonomik olarak konuta ve temel hizmetlere erişiminin sağlanması” olarak kabul edilmiş; kapsayıcı ve sürdürülebilir kentleşmenin geliştirilmesi; katılımcı, bütünlük ve sürdürülebilir insan yerleşmelerinin planlanması; olumsuz çevresel etkinin ve afet riskinin azaltılması; sürdürülebilir ve dayanıklı binaların inşa edilmesi alt hedefleri tanımlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Konut ve Sürdürülebilir Kentsel Gelişme Konferansı (Habitat III) ise 17-20 Ekim 2016 tarihlerinde Quito’da, “Yeni Kentsel Gündem”i kabul ederek, 1996 yılında İstanbul’da gerçekleştirilen Habitat II Konferansının “herkes için yeterli konut” yaklaşımını güncellemiştir. Kentlerin giderek yoğunlaşmasının, konut, altyapı hizmetleri, gıda, sağlık, eğitim, güvenlik konularında yeni sorunlar yaratacağına vurgu yapılmakta ve alınacak tedbirler arasında, “uygun ve erişilebilir fiyatlı konut”un herkes için sağlanması, “yeterli yaşam standardı hakkının bileşeni olarak uygun konut hakkının tam olarak yerine getirilmesi” gibi ifadelerle konut konusu öncelikle vurgulanmaktadır.

Bu uluslararası belgelerin getirdiği ilkeler kapsamında Türkiye’deki konut konusunu, ülke nüfusunun yaklaşık %20 sinin barındığı; konut ve kentleşme sorunlarının en yüksek oranda yaşandığı bir kent olarak İstanbul örneğinde ele almak gereği doğmuştur. Bu gereklilikten hareketle, Türkiye’de mimarlık ve şehir planlama alanında eğitim veren, araştırmalar yapan önemli bir kurum olarak Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İstanbul Valiliği ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile İstanbul I. Konut Kurultayı’nı gerçekleştirmiştir. Kurultayı’n ana teması Habitat III’ün işaret ettiği sorunlar bağlamında “Güvenli Yaşam Alanları ve Erişilebilir Konut” olarak tanımlanmıştır. Konut Üretiminde Yeni Yaklaşımlar ve Politikalar Arayışında Mevcut Uygulamalar, Yaşam Kalitesi: Herkes için Güvenli Yaşam Alanları Planlamak, Herkes için Erişilebilir Konut, Konutta Yenilikçi Tasarımlar kurultayın alt temaları olarak kabul edilmiştir.

10-11 Mayıs 2018 tarihlerinde İstanbul, Osmanlı Arşivi Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilen İstanbul I. Konut Kurultayı’na toplam 150 bildiri başvurusu yapılmıştır. Kurultay Bilim Kurulu tarafından yapılan değerlendirme sonrasında 91 bildiri sözlü sunum, 16 bildiri de poster sunum olarak kabul edilmiştir. Kurultay kapsamında sunulacak olan bildirilerin tamamına yakını yüksek lisans ve doktora tezi ile araştırma projelerine temellenen bilimsel çalışmalardır ve 76 tanesi İstanbul hakkında hazırlanmıştır. Konut Üretiminde Yeni Yaklaşımlar ve Politikalar, Yaşam Kalitesi temaları en çok bildirinin sunulduğu temalar olarak dikkat çekmektedir.

İstanbul I. Konut Kurultayı 150 bildiri başvurusu ve bildirileri değerlendiren 9 ayrı üniversiteden 50’den fazla bilim kurulu üyesi ile geniş katılımlı bir toplantı olma özelliğine kavuşmuştur. Bu doğrultuda Kurultayı’n ülkemizdeki kentleşme ve konut sorunu açısından önemli bir toplantı olması nedeniyle, katkıda bulunanlara şahsım ve kurumum adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Prof. Dr. Gülay Zorer Gedik

Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanı